Redacţiunea Administraţiunea şi Tipografia:
BRAŞOVU, piaţa mare Nr. 22
Scrisori nefrancate nu se primescŭ. Manuscripte nu se retrimitŭ!
Birourile de anunciuri:
Braşovŭ, piaţa mare Nr. 22
Inserate mai primescŭ în Viena Rudolfŭ Mosse Haasenstein & Volger (Otto Maas), Henrich Schalek, Alois Herndl M. Dukes, A, Oppelik, J. Dannebèrg; în Budapesta: A. V. Goldberger Anton Mezei Eckstein Bernat; în Frankfurt: G. L. Daube; în Hamburg: A. Steiner.
Preţulŭ inserţiunilorŭ; o seriă garmondŭ pe o colónă 6 cr. şi 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă şi învoială.
Reclame pe pagina III-a o seriă 10 cr. v. a. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULU LIV.

„Gazeta" ese în fiă-care di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe unŭ anŭ 12 fl., pe şese lunĭ 6 fl., Pe trei lunĭ 3 fl.
Pentru România şi străinătate:
Pe unŭ anŭ 40 francĭ, pe şése lunĭ 20 francĭ, pe trei lunĭ 10 francĭ.
Se prenumĕră la tóte oficiele poştale din întru şi din afară şi la dd. colectorĭ.
Abonamentulŭ pentru Braşovŭ:
la administraţiune, piaţa mare Nr. 22, etagiulŭ I.: pe unŭ anŭ 10 fl., pe şése lunĭ 5 fl., pe trei lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unŭ anŭ 12 fl. pe şése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl. Unŭ esemplarŭ 5 cr. v. a. séu 15 banĭ.
Atâtŭ abonamentele câtŭ şi inserţiunile suntŭ a se plăti înainte.

Nr. 157. | Braşovŭ, Lunĭ, Marţĭ 16 (28) Iulie. | 1891.

Braşovŭ, 15 Iulie v.

Marele Napoleonŭ Bonaparte predisese, când se afla prinsŭ pe insula St. Helena, că în cincĭdecĭ de anĭ Europa va fi séu căzăcéscă séu republicană.

De atuncĭ au trecutŭ cincĭdecĭ de anĭ şi alţĭ douĕdecĭ şi cincĭ pe de-asupra, fără ca sĕ se fi împlinitŭ profeţia marelui împeratore.

Dér lupta între ideile republicane şi monarchice nu a încetatŭ nicĭ unŭ momentŭ şi astădĭ ea este multŭ mai înverşunată decâtŭ s'ar puté crede în faţa faptului, că încă totŭ sistemulŭ monarchicŭ preponderéză în conducerea destinelorŭ Europei.

De altă parte n'a încetatŭ nicĭ periculŭ năvălirei căzăcescĭ asupra Europei, pe care 'lŭ vedea Napoleon apropiându-se. Celŭ puţinŭ aşa cetimŭ dilnicŭ în diarele, carĭ apĕră politica triplei alianţe, că acéstă alianţă trebue sĕ esiste, pentru ca Europa sĕ fiă scutită în contra panslavismului rusescŭ cutropitorŭ.

Este prin urmare încă deschisă cestiunea, că cine va învinge în cele din urmă în Europa. După Napoleon Bonaparte au mai profeţitŭ şi alţii, că în cele din urmă va învinge principiulŭ republicanŭ.

La 1848, când în urma revoluţiunei din Parisŭ, s'au produsŭ marea mişcare revoluţionară în Germania şi s'a inauguratŭ reforma constituţiei statelorŭ confederaţiei germane de către adunarea naţională germană din Frankfurt, şefulŭ statului alesŭ de acéstă adunare, Archiducele Ioan de Austria, care purta titlulŭ de „Reichsverweser" şi avea unŭ rolŭ echivalentŭ cu alŭ unui preşedinte de republică, fiindŭ salutatŭ pe atuncĭ de o deputaţiune a parlamentului, a rĕspunsŭ în dilectulŭ vienesŭ între altele: „Ich glaube halt auch dass die Welt einmal eine Republik werden wird" (Şi eu credŭ, că lumea va deveni odată republicană.)

Şi nu de multŭ raportorulŭ unui mare diarŭ americanŭ a publicatŭ o convorbire, ce a avut'o cu înţeleptulŭ ex-împĕratŭ alŭ Brasiliei, Don Pedro, în care acesta a disŭ, precum scimŭ, că se aştepta la proclamarea republicei în Brasilia, precum este convinsŭ că în 50 de anĭ nu va mai fi nicĭ o monarchiă pe faţa pĕmêntului.

Eată dér că prevestirea lui Napoleonŭ I în privinţa viitorului eventualŭ alŭ sistemului republicanŭ a fostŭ şi este sprijinită şi de alţii, chiar şi de capete încoronate şi din familiile domnitóre cele mai vechĭ.

Intr'o privinţă profeţia lui Napoleonŭ I s'a împlinitŭ pe deplinŭ şi încât se referă la terminulŭ ce l'a pusŭ elŭ. Francia a devenitŭ érăşĭ republică, ridicându-se pe ruinele împĕrăţiei Napoleonidilorŭ.

Cum s'ar mira însĕ Bonaparte când ar trăi şi ar cetĭ raporturile ce sosescŭ din capitala Rusiei despre înfrăţirea republicei francese cu împĕrăţia moscovită-căzăcéscă, ce se serbéză adĭ în portulŭ dela Kronstadt şi în Petersburg?

Ce ar dice Napoleon I, care privea în imperiulŭ căzăcescŭ pe celŭ mai mare duşmanŭ alŭ Franciei şi care între acesta şi republică găsea o deosebire ca între focŭ şi apă; ce ar dice când ar vedé, că republica francesă de adĭ a părăsitŭ cu totulŭ politica urmată de elŭ şi de succesorulŭ sĕu, Napoleonŭ III, şi a legatŭ frăţiă cu Ţarulŭ, dându-i îndĕrĕtŭ ca semn alŭ amiciţiei douĕ prapore, carĭ au fostŭ luate în rĕsboiulŭ Crimeei din biserica Eupatoria şi au fostŭ păstrate până adĭ în biserica Notre-dame din Parisŭ?

Ar trebui sĕ recunóscă şi Bonaparte, că timpurile se schimbă şi cu ele şi politica naţiilorŭ; dér póte că cu spiritulŭ lui pĕtrundĕtorŭ ar mai găsi, că onorurile cele marĭ şi estra-ordinare, ce i-se facŭ în Rusia escadrei francese, pe lângă scopulŭ celŭ urmărescŭ de a demonstra în contra apropierei Angliei de tripla alianţă, mai au şi unŭ mare resultatŭ realŭ, ce nu se póte tăgădui: înalţă adecă într'un modŭ ne mai pomenitŭ prestigiulŭ şi gloria singurei republice marĭ în Europa. Republica francesă, fiindŭ salutată cu atâta căldură de celŭ mai puternicŭ monarchŭ alŭ Europei, serbéză în acelaşŭ timpŭ unŭ triumfŭ moralŭ. care numai în favorulŭ principiului republicanŭ póte fi.

CRONICA POLITICĂ.

— 15 (27) Iulie.

— Cestiunea **demonstraţiunilorŭ din Fiume** a ajunsŭ într'o situaţiune fórte încurcată. Diarulŭ croatŭ „Obzor" din Agramŭ acusă pe funcţionarii magistratului din Fiume, că aţîţă continuu în contra Croaţilorŭ şi că numai acestŭ scopŭ l'au urmăritŭ ei şi prin raportulŭ rĕutăciosŭ în causa demonstraţiunilorŭ din Fiume. „Magyar Allam" e informatŭ din isvorŭ „cu totulŭ imparţialŭ", că demonstraţiunile le-au începutŭ nisce băeţandrii de pe strade şi nisce muncitorĭ dela fabricĭ, carĭ revoltându-se în contra manifestaţiilorŭ politice ale Croaţilorŭ, au începutŭ sĕ insulte pe strade pe ostaşii croaţĭ, ba pe doi sub-oficerĭ i-au huiduitŭ cum se cade. Aceştĭ subofícerĭ s'au dusŭ la căpitanulŭ Uselac, care eşise la stradă însoţitŭ de unŭ oficerŭ şi de unŭ medicŭ de regimentŭ. Ei raportară căpitanului că au voitŭ sĕ recurgă la baionetă pentru a se apăra în contra insultelorŭ acelorŭ strengarĭ, dér căpitanulŭ i-a trimisŭ la casarmă şi în acestŭ momentŭ a disŭ în faţa mulţimei de pe strade: „Băeţandrii aceştia atâta se svîrcolescŭ, până când în cele din urmă va trebui sĕ împuşcămŭ asupra lorŭ". — Până acum se vede aşa-déră, că lucrurile nu stau nicĭ pe departe aşa, după cum le-au presentatŭ înflăcăraţii „patrioţĭ" în dieta unguréscă. Totŭ lucrulŭ amirósă mai multŭ a scandalŭ unguresсŭ, decâtŭ a demonstraţiă croată.

— Diarulŭ Cehilorŭ tinerĭ „Narodni Listi" preamăresce într'unŭ articulŭ **apropierea Rusiei de Francia.** Étă ce scrie numita fóie: „Astădĭ în fine întinde Rusia mâna ei credinciósă Franciei, uniculŭ ei aliatŭ naturalŭ. Manifestaţiurea ruso-francesă de amiciţiă din Kronstadt este unŭ evenimentŭ istoricŭ. Noi avemŭ motivŭ ca sĕ salutămŭ şi sĕ ne bucurămŭ sincerŭ de acésta; fiindcă prin manifestaţiunea acésta a unirei franco-ruse se eschide Rusia pentru tot-déuna dela fidelitatea punică a epigonilorŭ lui Bismark. Prin apropiarea acésta pe faţă între Rusia şi Francia s'a delăturatŭ pericolulŭ supremŭ, care a plutitŭ deasupra capetelorŭ nóstre în decursŭ de 10 anĭ, ca sabia lui Damocle; pericolulŭ unei înţelegerĭ între Berlin şi Petersburg a dispărutŭ pentru totdéuna. Astădĭ putemŭ sĕ rĕsuflămŭ şi sĕ esclamămŭ: „Rusia şi Francia în fine s'au înţelesŭ!" şi prusismulŭ caută adĭ înzadarŭ premiulŭ pe care sĕ-lŭ dea Rusiei, pentru ca sĕ o câştige din nou. Décă bărbaţii de statŭ austriacĭ înţelegŭ interesele vitale ale Austro-Ungariei, potŭ privi cu satisfacţiune înfăţişarea ruso-francesă, care-şĭ află espresiunea ei strălucită în festivitatea de astădĭ din Kronstadt".

— Diarulŭ din Neapole „Pungolo" publică resumatulŭ unui articulŭ alŭ lui **Crispi** care va apăré şi în diarulŭ „Contemporany". Articululŭ acesta, care are titlulŭ: „Italia, Francia şi Papismulŭ", este unŭ rĕspunsŭ pentru pressa francesă şi va fi subsemnatŭ de autorulŭ sĕu. Italia s'a alăturatŭ la liga de pace cu scopulŭ, ca sĕ se asigure în contra pretenţiunilorŭ

FOILETONUL „GAZ. TRANS."

1)

Carnetulŭ roşu.

Novelă, tradusă de **Moşulŭ.**

I. O comisiune curiósă.

Faţă'n faţă de imposantulŭ palatŭ împĕrătescŭ din Petersburg se află monumentulŭ împĕrătesei Catarina II. Intr'una din casele din apropierea acestui monumentŭ, domnia mare activitate pe la finele lui Iunie 1879. In deceniile de mai 'nainte póte că s'orŭ fi ţinutŭ aicĭ numai serbărĭ vesele, jocurĭ şi petrecerĭ desfrênate. Astădĭ încă domnesce în acestŭ colosŭ de piétră o mişcare estraordinară cu deosebire numai, că acum tóte mişcările pórtă unŭ timbru misteriosŭ.

Proprietarea casei, contesa Czrynowsky, zăcea pe patulŭ de mórte.

Ângerulŭ morţii stetea deja la piciorulŭ patului şi făcea contesei semnŭ sĕ-lŭ urmeze în împĕrăţia umbrelorŭ.

Odaia, în care se afla bolnava, era mare, înaltă, cu frontulŭ spre stradă, încâtŭ zurăitulŭ trăsurilorŭ, ce circulau pe dinainte, străbătea cu tótă puterea până la urechia ei.

Deşi timpulŭ era binişorŭ înaintatŭ, — pendula parisiană anunţase de multŭ óra a decea, — rĕcéla nopţii încă nu descinsese asupra cetăţii Ţarilorŭ, din contră, intensitatea căldurei se părea, că totŭ cresce. Cameriera de lângă patulŭ bolnavei a trebuitŭ de multŭ sĕ deschidă ferestrile de către stradă şi astfelŭ sgomotulŭ din ce în ce mai mare alŭ birjelorŭ pĕtrundea neîmpedecatŭ în odaiă.

Dinaintea patului se afla o mésă mai mărişóră, pe care ardea numai o luminare. Acésta nu numai că nu alunga întunecimea din odaia spaţiósă, ci din contră, umbrele obiectelorŭ apropiate erau cu atâtŭ mai pregnante şi puţinele persóne din odaiă, cu paşii lorŭ linĭ, ţi-se păreau nisce spirite. De altă parte coridórele şi odăile de-alungulŭ scărilorŭ străluciau de lumina gazului ca şi când ar vré sĕ se întrécă cu lumina dilei. Camera bolnavei încă se părea arangiată pentru o iluminaţiă splendidă, pentru-că candelabrele marĭ, cu luminările aşedate în ele, păreau că aştéptă numai momentulŭ pentru a străluci cu tótă splendórea.

După ce cameriera se rădimà de jeţulŭ dela picióręle patului, ceialalţĭ doi servitorĭ, carĭ eşteptau eventuale poruncĭ, se retraseră la o feréstră, unde şóptele lorŭ se amestecară cu sgomotulŭ de pe stradă. Din când în când se audia în odaiă numai respirulŭ acuşĭ mai greu, acuşĭ mai linŭ alŭ contesei.

Deodată se aude sgomotulŭ unei trăsurĭ, ce venia repede; trăsura se oppresce dinaintea palatului. Scena din camera contesei se schimbà la momentŭ. La ordinulŭ camerierei servitorii alérgă la candelabre şi le facŭ sĕ lumineze în tótă pompa. Bolnava se ridică încetŭ şi cere dela cameriеră o manta mică de mătase de colóre albăstruiă. Unŭ semnŭ şi perdelele patului se dau în laturĭ. Lumina candelabrelorŭ se revĕrsa întrégă asupra contesei.

Pe faţa matronei se ivì nouă viéţă. Ochii ei negri erau de o splendóre extra-ordinară. Palórea feţii fù înlocuită cu o roşaţă plăcută şi privindŭ repede conturile ei bine marcate, ţi-se părea de o frumseţă particulară. Privindu-o însĕ mai de aprópe, observai fără îndoiélă, că faţa-i delicată este brăzdată de nisce trăsăturĭ săpate nu numai de suferinţa morbului, câtŭ mai vêrtosŭ de supĕrare şi de grijĭ îndelungate.

După-ce s'au datŭ perdelele în două părţĭ, contesa făcù servitórei semnŭ cu mâna sĕ depărteze cărţile, ce se aflau pe plapomă. Acésta împlinesce comanda şi tocmai voia sĕ ia unŭ carnetŭ (notiţă) de busunarŭ, legatŭ în piele rusésсă roşiă. Mânile slabe ale contesei însĕ se îndreptară cu răpediciune asupra carnetului şi o privire aspră din ochii ei scânteitorĭ fù rĕsplata servitórei.

— „Nu scii", — dise ea cu voce limpede şi hotărîtă, care pentru o bolnavă ca ea era aprópe prea puternică — „nu scii, că afară de mine".... aicĭ fără voiă se împiedecà unŭ momentŭ „...nimĕnui nu-i este iertatŭ sĕ atingă carnetulŭ. Numai unulŭ"....

In coridorŭ se audì unŭ sgomotŭ neobicĭnuitŭ şi numai decâtŭ fură date înlăturĭ aripile uşei. In cameră intră o figură atletică — Impĕratulŭ.

Trebuia sĕ fiă o causă de totŭ momentósă, care a înduplecatŭ pe stăpânulŭ marelui imperiu rusescŭ sĕ cerceteze locuinţa unei sudite şi încă la o oră aşa târdiă din nópte.

O aruncătură de ochĭ asupra celei, ce zăcea în patŭ, convinse pe fisiologulŭ espertŭ, că se află în faţa unei umbre, ce apune de pe scena istoriei cu contesa Czrynowsky, odinióră atâtŭ de glorificată. Deşi trăsăturile fine şi delicate ale feţei reaminteau frumseţa de óre-cândŭ, totuşĭ anii şi o supĕrare consumătóre au nimicitŭ cu multă tăriă ar-

Papismului și în contra Franciei, pentru ca acésta din urmă se nu întreprindă o nouă espedițiune pentru spriginirea pretențiunilorŭ Papismului. Articulul încheiă cu dorința, ca neînțelegerile între Francia și Italia sĕ înceteze și sĕ se restabiléscă buna armoniă între aceste două state.

Nunciulŭ papalŭ, monsiniorulŭ *Ferrara* înmannà președintelui **republicei francese** *epistola sa de acreditare* și accentuà în vorbirea sa responsabilitatea delicată a misiunei sale. Elŭ reînoi espresiunea deosebitei *bunăvoințĭ a papei* pentru națiune, a cărei fapte gloriόse și civilisatorice. în lume suntŭ strânsŭ legate cu acelea ale religiunei catolice. Ferrara încheia declarațiunea, că elŭ își va încorda tóte puterile, pentru ca sĕ asigure unŭ resultatŭ fericitŭ misiunei pacĭnice a bisericei, pentru ca *relațiunile amicale între sfântulŭ scaunŭ și Francia* sĕ se întăréscă din ce în ce mai multŭ. Președintele Carnot rĕspunse: „D-ta cunoscĭ națiunea francesă și probata ei *alipire la așeḑĕmintele republicane.* Cunoscința de ómenĭ și de lucrurĭ o vorŭ ajuta în împlinirea problemei, despre a cărei responsabilitate delicată ațĭ amintitŭ. Misiunea D-tale pacĭnică va afla o promovare binevoitóre la guvernulŭ republicei, și despre acésta poțĭ sĕ-lŭ asigurĭ pe Papa.“

— Scirile sosite din China vestescŭ, că **China sudică s'a revoltatŭ.** Bande înarmate cutreeră prin sate și orașe, jefuindŭ poporațiunea. Resculații se încercá sĕ ucidă pe guvernulŭ generalŭ din Formosa, ca prin acésta sĕ dée signalulŭ pentru o revoltă generală în contra domniei chineze. Poporațiunea străină de aicĭ se teme de unŭ atacŭ.

SCIRILE ḌILEI.

— 15 (27) Iulie.

Dela Bucurescĭ la Teheran. Fostulŭ ambasadorŭ rusescŭ dela Bucurescĭ *Hitrovo* a fostŭ numitŭ ambasadorŭ la *Teheran.* Anglia, pentru ca sĕ apere interesele ei vitale din Asia în contra uneltirilorŭ acestui diplomatŭ, a transferatŭ pe representantulŭ ei de până acum din Bucurescĭ *Sir F. Lascelles*, în aceeașĭ calitate de asemenea în capitala Persiei.

***

Incă o invențiune românéscă. Cetimŭ în „Naționalulŭ“: D-nii Stelianŭ Grozea și Iuliusŭ Sasinschi, reprsentanțĭ ai firmei S. Grozea et Co din Brăila, au inventatŭ la mașinele de treeratŭ unŭ aparatŭ pentru curățitŭ grânele și în particularŭ orzulŭ. Acéstă invențiune va fi de mare utilitate agricultorilorŭ. Intru câtŭ privesce importanța ei, ni-o dovedesce însușĭ faptulŭ, că imediatŭ a și fostŭ brevetată de cele mai multe state din Europa și America.

***

Prima manevră a flotilei române se va începe în 15/27 Augustŭ. O divisiune a flotilei, sub comanda colonelului Murgescu va trece Marea-négră pe lângă țĕrmulŭ rusescŭ și apoi va ajunge la Constantinopole. La manevrele acestea vorŭ fi de față atașații militarĭ ai statelorŭ străine.

***

La congresulŭ studenților românĭ, ce se va ține în Giurgiu, dela 27 până la 30 Septemvre, vorŭ lua parte și studenții grecĭ și sêrbĭ.

***

Imbunătățirea salarisărei funcționarilorŭ de statŭ. Ministrulŭ unguresců de finanțe, Al. Wekerle, a declaratŭ în ședința dela 25 Iulie a dietei ungurescĭ, că încă în decursulŭ acestui anŭ, de-odată cu presentarea proiectului de bugetŭ pentru anulŭ 1892, va presenta și unŭ proiectŭ de lege pentru îmbunĕtățirea salarisărei funcționarilorŭ de statŭ.

***

„Statutŭ organicŭ“ pentru biserica sêrbéscă. Comitetulŭ sinodului bisericei sêrbescĭ și-a ținutŭ sesiunea ordinară din urmă în ḑilele dela 25 până la 28 Iunie v. în Corlovĕțŭ, sub presidiulŭ patriarchului Georgie Brancovicĭ. Din raportulŭ publicatŭ în „Branik“ aflămŭ, că Comitetulŭ sinodului încă în sesiunea din Ianuarie c. a însărcinatŭ o comisiune de 2 membri cu elaborarea unui proiectŭ de *„statutŭ organicŭ“*, care va fi supusŭ unei aprețiărĭ și studiări minuțióse și din partea comitetului. Comisiunea a presentatŭ decĭ partea elaborată deja a proiectului (partea întêiu), care după cum constată „Branik“ tradéză o seriósă cunoscință de causă și judecândŭ după punctele în carĭ va fi împărțitŭ, „statutulŭ“ va sta în consonanță cu caracterulŭ naționalŭ și autonomŭ alŭ bisericei sêrbescĭ. Statutulŭ se va împărți în trei părțĭ esențiale: I) despre constituțiunea bisericei naționale ortodocse sêrbescĭ a metropoliei carlovițene; II) despre școle și III despre fundațiunĭ.

***

Circulŭ Sidoli. Dela 11 (23) Iulie începêndŭ „Circulŭ vĕduvei T. Sidoli“ și-a începutŭ ciclulŭ de representații ce se va da în orașul nostru. Aceste representațiunĭ suntŭ demne de tótă lauda și merită atențiunea și spriginulŭ publicului brașovénŭ. Publicului nostru de altcum îi este cunoscutŭ Circulŭ lui Sidoli, care a mai datŭ în Brașovŭ representațiunĭ dintre cele mai succese. Cu deosebire interesante și măestre suntŭ producțiunile pe calŭ și din gimnastică, apoi nu mai puținŭ laudabilă e dibăcia cu care esceléză acéstă societate în dresarea animalelorŭ. In privința acésta elefantulŭ numitŭ „Blondin“ îi face specială onóre. Din programulŭ de ierĭ séra amintimŭ producțiunea escelentă „Pas des deux“ esecutată de d-lŭ Bono și d-ra Adela, apoi pe miculŭ Teodorŭ Strakay care a escelatŭ în călĕritŭ pe calulŭ fără șea și potpuriulŭ gimnasticŭ esecutatŭ cu multă artă de familia Varady. Astăḑĭ se va da o representațiune cu unŭ programŭ fórte variatŭ, între altele se va produce pentru întâiașĭ dată elefantulŭ „Blondin“ și maimuța „Jaco“ pe funiă ca echilibriștĭ.

***

Maghiarisarea în armată. Lui „Egyetértes“ 'i se scrie, că în regimentulŭ de infanteriă 26, staționatŭ în Strigoniu, „domnesce unŭ spiritŭ maghiarŭ vrednicŭ de cea mai mare laudă.“ Tóte ordinile se dau ostașilorŭ în limba unguréscă. „Meritulŭ“ pentru acésta este alŭ colonelului de regimentŭ Grivicsics Daniel, care ține multŭ la aceea, că tóte ordinile sĕ li-se dea ostașilorŭ în limba maghiară. Din asta causă oficerii carĭ nu sciu încă unguresce, acum dela micŭ până la mare își sfarmă capulŭ cu studiarea limbei ungurescĭ. — Scirea acésta care de sigurŭ va fi o esagerațiă din cele mai marĭ, lĭ-a făcutŭ mare bucuriă foilorŭ ungurescĭ. Dér n'ar trebui sĕ se bucure, căcĭ ar fi tristŭ de totŭ, décă și armata s'ar molipsi de spiritulŭ lorŭ șovinisticŭ.

***

Ciuma sibirică a isbucnitŭ printre vitele din Petersburg.

***

Unŭ culegĕtorŭ-tipografŭ póte afla neamânatŭ condițiă până la tómnă în Tipografia A. Mureșianu. A se adresa la administrația „Gazetei Transilvaniei.“

***

Poporațiunea Franciei. După recensĕmêntulŭ încheiatŭ cu finea lui Aprilie 1891, în Francia se află în totalŭ o poporațiune de 38,095.150 de suflete, — cu 208,584 mai mulțĭ ca în anulŭ 1886. In orașe se arată unŭ crescĕmêntŭ, pe când la sate scăḑĕmêntŭ.

***

Mușcate de cânĭ turbațĭ. Din Focșanĭ se anunță, că soția profesorului Toma și soția colonelului Cosinsky, au fostŭ mușcate de nisce cânĭ turbațĭ. Amêndouĕ femeile au fostŭ transportate în institutulŭ bacteorologicŭ alŭ d-lui Dr. Babeșŭ.

***

Sfâșiatŭ de unŭ leu. Intr'o menageriă din Londra a fostŭ sfâșiatŭ îmblânḑitorulŭ de lei Lorenzo, în decursulŭ producțiunei, de unŭ leu mare africanŭ.

***

Emigrărĭ. Din Timișóra se telegrafézâ, că în cerculŭ Bisericei-albe au luatŭ așa marĭ dimensiunĭ emigrările la America, Sêrbia și Bulgaria, încâtŭ autoritățile au trebuitŭ sĕ iée *„aspre mĕsurĭ“* pentru împedecarea lorŭ.

***

Colеră. Oficiulŭ „Reuter“ anunță din Mecca: Aicĭ și în împrejurime s'au ivitŭ până în Dumineca trecută 360 de casurĭ mortale de colеră. Guvernulŭ a înființatŭ în El Tor o tabără militară pentru ca sĕ observeze strictŭ carantina, pe lângă acésta a mai luatŭ guvernulŭ și alte mĕsurĭ de precauțiune în contra colerei.

Pregătirĭ pentru adunarea generală a „Asociațiunei Transilvane“.

Incunosciințare.

Toțĭ acei P. T. domnĭ, carĭ dorescŭ a participa la ședințele adunării generale ale „Asociațiunei transilvane pentru literatura română și cultura poporului românŭ,“ ce se vorŭ ține aicĭ în Hațegŭ la 16 Augustŭ st. n. a. c. și ḑilele următóre, și carĭ voescŭ a avé cuartire orĭ a face escursiune la locurile istorice Densuș-Grădisce, séu la băile de cărbunĭ din munții Petroșenilorŭ, — suntŭ încunosciințațĭ sĕ binevoiéscă a se insinua în scrisŭ *celŭ multŭ până în 10 Augustŭ st. n.* la d-lŭ *Ionŭ Munteanŭ*, ca astfelŭ sĕ se pótă lua dispositiunile de lipsă atâtŭ pentru cuartire, câtŭ și pentru trăsurĭ.

Hațegŭ, în 15 Iulie 1891.

Comitetulŭ arangiatorŭ.

Avisŭ.

In urmarea „Apelului“ nostru adresatŭ publicului românŭ din comitatulŭ Huniadórei și publicatŭ prin ḑiaristică, au incursŭ și incurgŭ pentru esposițiune în tótă ḑiua, totŭ felulŭ de țĕsĕturĭ și articlii de industriă de casă în așa mĕsură, încâtŭ celŭ puținŭ 10 ḑile se recerŭ numai pentru arangiare; dreptŭ aceea se aduce la cunoscința doritorilorŭ de a-șĭ espune articlii lorŭ, că: *terminulŭ primirei articlilorŭ se prolungesce dela 25 Iuliu până la 31 Iuliu st. n.*, decĭ sĕ se grăbéscă cu espedarea lorŭ, căcĭ cei sosițĭ mai târḑiu nu se vorŭ mai primì.

Hațegŭ, 25 Iuliu 1891.

Comitetulŭ arangiatorŭ.

Invitare,

La *concertulŭ*, ce se va da în 16 Augustŭ n. c. în sala otelului „Melulŭ de aurŭ“ din Hațegŭ în favorulŭ „Asociațiunei transilvane“.

Hațegŭ, 25 Iuliu 1891.

Reuniunea română de cântărĭ din Hațegŭ.

---

monia sufletéscă din fața ei, încâtŭ împĕratulŭ nu recunoscù în matronă pe acea femeiă plină de viéță, care dela anulŭ 1840, și mai târḑiu, după căsĕtoria sa cu Maria de Hessen, trecea de unŭ juvaerŭ printre damele, de carĭ era înconjuratŭ.

Elŭ făcù unŭ pasŭ spre patŭ.

— „Ai lăsatŭ sĕ mĕ chiame, bunică, și ai trimisŭ clenodiulŭ, ce ți-l'am datŭ odinióră, ca sĕ te folosescĭ de elŭ când te vei afla în lipsă și pericolŭ. Étă-mĕ, ce sĕ facŭ?“

— „Mulțămescŭ, Majestate“, ḑise contesa întinḑêndu-șĭ mâna tremurătóre împĕratului.

Impĕratulŭ încă îi întinse mâna.

Unŭ semnŭ din partea camerierei și unulŭ din servitorĭ aduce unŭ jețŭ și-lŭ pune lângă împĕratulŭ.

Acesta se așeḑà pe elŭ.

— „Stașe, adu-mĭ medicină!“

Stașe se silia prin semne a desmênta pe stăpână-sa, de a lua medicină, deórece doctorulŭ declarase categoricŭ, că repețirea medicinei va aduce, ce e dreptŭ, viéță în puterile desecate ale contesei, acésta însĕ va fi momentană și apoi numai decâtŭ mórtea își va cere tributulŭ.

Bolnava pricepù pe servitóre.

— „Eu vréu medicina!“ porunci dênsa cu unŭ accentŭ, ce nu sufere contraḑicere.

Servitórea i-o întinse cu sfială.

Cu lăcomiă înghiți contesa lichidulŭ din sticlă, încâtŭ cameriera nicĭ nu avù timpŭ sĕ-i întindă unŭ paharŭ dela mésa din apropiere.

Beutura produse unŭ efectŭ admirabilŭ. Ochii ei pironițĭ căpĕtară nouĕ viéță, mișcările mânilorŭ deveniră mai sigure și figura contesei deveni impunĕtóre.

— „Depărtați-vĕ din odaiă!“ ordonà contesa.

Cei trei indiviḑĭ se depărtară încetŭ. In ușă, Stașe se mai întórse odată și stete unŭ minutŭ, ca și când ar fi așteptatŭ o nouă poruncă.

— „Afară!“ strigà încă-odată contesa.

Ușa se'nchise.

După-ce bolnava resuflà câte-va secunde, începù:

— „Serva Majestății Vóstre, înainte de a pleca pe calea întunecósă a morții, are sĕ împărtășéscă cuiva pe pămêntŭ unŭ secretŭ, dér nu cutéză a-lŭ încredința unei persóne neinteresate“.

— „Numai eu sĕ sciu?“ întrebà împĕratulŭ miratŭ.

— „Da, Majestate“.

— „Mĕ privesce acesta pe mine, orĭ pe familia mea?“

— „Nu!“

— „Atuncĭ totușĭ ar fi mai consultŭ, décă l'ai duce mai bine cu tine în mormêntŭ, decâtŭ sĕ-lŭ încredințezĭ mie. Póte fiulŭ tĕu...“

Medicina, luată póte în prea mare dosă, începù în momentulŭ acesta a-șĭ arătà totŭ efectulŭ asupra nervilorŭ bolnavei. Ea își arunca cu nerăbdare capulŭ de pe o perină pe alta și cu mânile făcea semne prin aerŭ.

Impĕratulŭ, spăimêntatŭ de privirea acésta, voia sĕ se scóle, dér o privire subjugătóre din ochiulŭ contesei îlŭ sili sĕ șeḑă.

Timpŭ de câteva minute fù de ajunsŭ ca sĕ paraliseze efectulŭ atacului.

Impĕratului i-se părù, că bolnava își adună tóte gândirile.

— „Voițĭ, Maiestate, a refusa murindei Czrynowsky ultima-i rugare din viéță?“ rĕsună sarbedŭ din pieptulŭ contesei.

— „Nicĭ-odată!“

— Atuncĭ Vĕ rogŭ, Maiestate, luațĭ acestŭ carnetŭ roșu, puneți-lŭ în cuverta de colo și-lŭ sigilațĭ. Colo găsițĭ tóte cele de lipsă“.

Impĕratulŭ privì spre mésa arătată, pe care se aflau unelte de scrisŭ. Se sculà de pe jețŭ.

— „Inc'o rugare, Maiestate!“

— „Anume?“

— „Sĕ se sigileze cu inelulŭ împĕrătescŭ.“

Zimbindŭ, împĕratulŭ se supuse dorinței acesteia și apoi se întórse la patŭ cu cărticica sigilată. Bolnava o apucà iute și o strînse odată la inimă.

La încordarea acésta, se părea, că efectulŭ iritatorŭ alŭ medicinei își pierde puterea. O paliditate înspăimêntătóre 'i se ivì peste tótă fața și mâna i-se întinse convulsivŭ în aerŭ, ca și cum ar vré sĕ se prindă de ceva, ér degetele celeilalte mânĭ stringeau cu spasmŭ cărticica sigilată.

— „Maiestate, cartea nu este iertatŭ sĕ ajungă în mâna altui muritorŭ și Maiestatea Vóstră nu este iertatŭ sĕ o desfacețĭ, decâtŭ când fiiulŭ meu...“

O tusă puternică îi mai înecà vocea.

Programulŭ:

1) „Ĕtă dĭua triumfală“ corŭ de W. Humpel.

2) „Erinnerung an der Gletschergarten in Luzern“, pianŭ pentru 4 mânĭ de Kiler Bela.

3) La straniera, pentru viórĕ şi pianŭ de Charles Danela.

4) „Te iubescŭ nu mĕ uita“, solo pentru o voce cu acomp. de pianŭ, de G. D. Cavadia.

5) a) „Inimă de românŭ“, corŭ de C. Porumbescu. b) „O brumă a datŭ“, corŭ de C. Porumbescu.

6) Mozaicŭ naţionalŭ, pentru viórĕ şi pianŭ, de A. Kneisel.

7) Concertŭ G. Moll pentru pianŭ, solo de Mendelssohn.

8) Symphonie, concertŭ: Trio pentru 2 vióre şi acomp. de pianŭ de Charles Danela.

9) „Dorule o dorule“ corŭ cu acomp. de pianŭ, de I. Mureşianu.

Inceputulŭ la 8 óre séra. Preţulŭ întrării de fiă-care persónă 1 fl. Bilete de întrare se vêndŭ în prăvăliele d-lui B. Popoviciu şi séra la casă.

Invitare.

La *balulŭ* ce se va arangia la Haţegŭ în 17 Augustŭ n. c. în favorulŭ „Asociaţiunei transilvane“.

Preţulŭ intrării: de persónă 1 fl. de familiă 2 fl.

Gaţegŭ, în 22 Iuliu 1891.

Comitetulŭ arangiatorŭ.

Concertŭ şi petrecerĭ.

Concertŭ. Sub conducerea d-lui profesorŭ de musică *Iacobŭ Mureşanŭ*, se va aranja în Blaşiu Sâmbătă în dĭua de St. Ilie 20 Iulie (1 Augustŭ st. n.) unŭ mare concestŭ în sala de gimnastică de acolo. Pregrama este de următorulŭ cuprinsŭ: 1. R. Schumann: „Viĕţa ţigănéscă“, corŭ mixtŭ cu solurĭ. 2. Fr. Chopin: „*Polonaise*“, Cis moll; I. Mureşianŭ: „*Capriciu*“, F-moll, piano solo esec. de D-ra Melania Brênduşanu. 3. G. Donizetti: „*Adio*“, duetŭ, sopranŭ şi baritonŭ, esecutatŭ de D-na Cornelia Deacu şi D. Traianŭ Mureşianŭ. 4. I. Mureşianu: „*Mânăstirea Argeşului*“ balada corŭ cu solurĭ. Solurile esecutate de D-nii: Aronŭ Papiu, Dr. Victorŭ Szmigelski şi Traianŭ Mureşianu. 5. Cântece solo baritonŭ esec. de d-lŭ Traianŭ Mureşianu. 6. I. Mureşianu: „*Doina iubirii*“, posie de V. Alecsandri corŭ mixtŭ cu solurĭ. Solurile esecutate de dómna Cornelia Deacŭ şi d-lŭ Aronŭ Papiu. Preţulŭ de intrara: de persónă 1 fl. de familiă 2 fl. Inceputulŭ la $7^1/_2$ óre séra. — După esecutarea programei petrecerea se va continua în sala otelului „*Univers*“.

*

Tinerimea română din Turda şi jurŭ va arangia în 8 Augustŭ n. c., cu ocasiunea ţinerii adunării generale a despărţĕmêntului XXIV. alŭ „Asociaţiunii transilvane“, 0 petrecere de véră la hotelulŭ „Coróna“ din Turda. Inceputulŭ la $7^1/_2$ óre séra. Preţulŭ întrării: de persónă 1 fl., de familiă constătătóre din trei membrii 2 fl., ér peste trei membri de fiă-care membru 50 cr. Suprasolvirile se vorŭ cuita în ḑiare. Venitulŭ curatŭ este destinatŭ pentru crearea unui fondŭ alŭ despărţĕmêntului amintitŭ alŭ „Asociaţiunei trans.“ — Pentru comitetŭ: Silvestru Moldovanŭ, preşedinte, Eugeniu Pătăceanu, v.-preşedinte, Rem Ramonţianŭ, secretarŭ, Corneliu Mesaroşiu, casarŭ, Simeonŭ Nicóră, controlorŭ. N.B. Aceia, carĭ din întêmplare nu vorŭ fi primitŭ învitarea separatŭ, suntŭ rugaţĭ prin acésta a se considera ca învitaţĭ.

*

In 1 Augustŭ stilulŭ nou, adecă în ḑiua S. Profetŭ Ilie, cu ocasiunea consăcrărei bisericei greco catolice din Oraviţa rom. Corulŭ vocalŭ gr. cat. din locŭ, sub conducerea D-lui *I. Bogdanŭ*, învĕţătorŭ, va arangia o *producţiune festivă, concertŭ* şi *teatru*, în sala teatrală din Oraviţa montană, la care invită comitetulŭ arangiatorŭ. — *Programa:*

1 *Concertulŭ*: 1). „Ĕtă ḑiua triumfală“, cor. bărb. de Humpelŭ; 2). „Rentórcerea Victoriósă“, cor. mixtŭ de H. Bianki; 3). Numele tĕu“, cor. bărbătescŭ.

II. *Teatru*: 4. „Bărbaţĭ Fermecaţĭ“, Comediă operată, originală-naţională în 3 acte de M. Pascali. Persóne:

Mangonescu, pitarŭ boerŭ bĕtrânŭ —d-lŭ Costa Voda; Chefteriţa, soţia lui, — d-ra Maria Magurianu; Maria, fată în casa lorŭ, — d-ra Ecaterina Bogdanŭ; Cheftea, bucătarŭ — d-lŭ George Māgurianu; Breazu, vizitiu — d-lŭ Ioanŭ Dure; Calinŭ Curea, cismarŭ — d-lŭ I. Bogdanŭ; Ilinca, soţia lui — d-ra Floare Bogdanŭ; Zagura, fermecatorŭ — d-lŭ Ioana Paleu, Ţĕranĭ, ţĕrance.

Preţulŭ întrărei de persónă: 1. Balconŭ 80 cr. II. Scaunŭ în parterŭ 60 cr. III. Locŭ de statŭ în parterŭ 40 cr. IV Galeriă 30. După producţiune jocŭ în grădina hotelului la „Corónă“, séu la casŭ de timpŭ nefavorabilŭ în sala Hotelului.

Venitulŭ curatŭ e destinatŭ pentru fondulŭ şcolei gr. cat. din locŭ. Inceputulŭ la 8 óre séra.

Bilete de întrare se capĕtă în Oraviţa mont. la Julius Becker cofetarŭ, în Oraviţa rom. la d-lŭ G. Gerga, séra la cassă. — Comiţetulŭ arangiatorŭ.

Cununiă. D lŭ *Alesandru Dragoşŭ* şi d-na *Fani Lemeni* n. *Tahmingi* se vorŭ cununa la 30 Iulie n. c. în biserica română gr. c. din Iclodulŭ mare. Sincerile nóstre felicitărĭ!

Literatură.

Din Bistriţă ni-se trimite spre publicare următorulŭ:

Prospectŭ de abonamentŭ.

Cu 1 Augustŭ c. st. v. va apăré în Bistriţă (comitatulŭ Bistriţa-Năsĕudŭ), sub conducerea lui *George Curteanŭ*, o fóiă literară-beletristică sub numirea „**Minerva**“.

Acéstă fóiă va publica articulĭ literarĭ, poesii, romanurĭ şi novele parte originalĭ, parte traduse din scriitorĭ celebri europenĭ, schiţe, piese teatralĭ, recensiunĭ, suvenirĭ de călĕtoriă ş. a.; — va publica din literatura poporală, cântece, descântece, balade, basme, poveştĭ, datinĭ din poporŭ ş. a.; — va petrece cu atenţiune viĕţa socială a Românilorŭ de pretutindenĭ, pentru care scopŭ va publica corespondenţe atâtŭ din patriă, câtŭ şi din străinătate şi va ţiné în curentŭ pe publiculŭ cetitorŭ şi cu noutăţile mai însemnate, ce se vorŭ petrece atâtŭ la noi, câtŭ şi afară de hotarĕle patriei. Cu unŭ cuvêntŭ, fóia „Minerva“ angagiândŭ de colaboratorĭ pe unii dintre cei mai cunoscuţĭ şi probaţĭ scriitorĭ, spera a puté oferi onoratului publicŭ cetitorŭ o lectură plăcută şi distrăgĕtóre.

„Minerva“ se va folosi cu puţine esceptiunĭ de ortografia academiei române şi va apăré de două-orĭ în lună în numerĭ de câte $1—1^1/_2$ cóle. Va costa pe anulŭ întregŭ 4 fl., pe jumĕtate de anŭ 2 fl., pe unŭ pătrarŭ de anŭ 1 fl., pentru strĕinătate, pe anulŭ întregŭ 10 francĭ, pe jumĕtate de anŭ 5 francĭ.

Pentru-ca şi cărturarii cu mijlóce materialĭ mai modeste sĕ pótă avé o lectură plăcută şi instructivă, Redacţiunea „Minervei“ este aplicată a acorda şi reducerĭ în preţulŭ de abonamentŭ, avêndŭ a se împărtăşi de aceste reducerĭ teologĭ, studenţĭ de orĭ-ce categoriă, învĕţătorĭ, militarĭ dela sergenţĭ în josŭ, sodalĭ, precum şi plugarĭ cu mai puţină dare de mână. Colectanţii vorŭ primi totŭ alŭ cincilea esemplarŭ gratuitŭ.

Ne luămŭ decĭ voiă a apela la onoratulŭ publicŭ românŭ rugându-lŭ, ca în vederea scopului ce-lŭ urmărimŭ, sĕ binevoiéscă a ne sprigini cu binevoitorulŭ sĕu sucursŭ moralŭ şi materialŭ.

Redacţiunea „Minervei“.

Telegramele „Gaz. Trans.“

(Serviciulŭ biroului de cor. din Pesta).

Petersburg, 27 Iulie. După trecerea în revistă a escadrei francese, Impĕratulŭ şi împĕrătésa Rusiei, regina Greciei, marii principĭ şi marile principese se duseră la dejunŭ pe corabia admiralului, la care au fostŭ învitaţĭ amêndoi admiralii şi comandanţii corăbiilorŭ. Impĕratulŭ toastă pentru Carnot şi pentru Francia, ambasadorulŭ Franciei pentru Ţarulŭ şi flota ruséscă.

Kiev, 27 Iulie. Regele Sêrbiei a sositŭ şi a trasŭ la palatulŭ imperialŭ.

Paris, 27 Iulie. In cartea de rugăciunĭ trimisă ministrului *Constans*, s'a aflatŭ o cutiă cu 200 de grame mercuriu esplosivŭ şi 22 glónţe de revolverŭ, suficiente pentru de a arunca întregŭ edificiulŭ în aerŭ. Se crede, că acestea le-a trimisŭ unŭ medicŭ séu funcţionarŭ din Toulon, care s'a împuşcatŭ alaltaerĭ.

Cincinati, 27 Iulie. In staţiunea *Midletown* s'a ciocnitŭ trenulŭ de marfă cu trenulŭ de plăcere. 7 persóne au fostŭ omorîte, 20 greu rănite.

Gastein, 27 Iulie. Principele Bulgariei a plecatŭ la Coburg şi a avutŭ o convorbire cu ambasadorulŭ Angliei dela Constantinopolŭ.

DIVERSE.

Veniturile autorilorŭ francesĭ. Anuarulŭ societăţii parisiane a autorilorŭ şi componiştilorŭ dramaticĭ pe anulŭ 1890 (91) cuprinde următórele cifre asupra tantiemelorŭ, pe carĭ singuraticele teatre le plătescŭ autorilorŭ: Veniturile tuturorŭ teatrelorŭ din Parisŭ au fostŭ în anulŭ trecutŭ mai multŭ de 20 milióne de francĭ, ér venitele autorilorŭ au fostŭ de aprópe 2 milióne de francĭ. Socotindu-se şi tantiemele din provinciă şi din străinătate, veniturile autorilorŭ şi compositorilorŭ dela 1 Martie 1890 până la 28 Februarie 1891 au fostŭ de 3,292,726.

Prima guilotină. Hugnes Le Roux povestesce în ḑiarulŭ „Figaro“, că în Noua Caledonia acum câţi-va anĭ s'a scosŭ din întrebuinţare o guelotină vechiă, find-că funcţiona fórte rĕu; acésta maşină e guilotina autentică a faimosului Sanson, cu care au fostŭ esecutaţĭ girondiştii şi Ludovicŭ alŭ XVI-lea. Hugnes Le Roux propune, ca acésta guelotină sĕ fiă dată museului din Paris Carnavalet pentru ca sĕ nu ajungă în mânile altuia, ca sĕ o pórte pe la têrgurĭ.

Cum călĕtoresce unŭ milionarŭ. Milionarulŭ din Boston, Negrevias Paez, a plecatŭ în ḑilele aceste la Europa. Elŭ va visita oraşulŭ sĕu natalŭ Sevilla, pe care nu l'a mai vĕḑutŭ de 70 de anĭ. „Paez e în etate de 93 de anĭ şi în călĕtoria sa e însoţitŭ de familia sa constătătóre din 279 de persóne. Cu unŭ vaporŭ separatŭ călĕtoresce familia acésta în Europa.

Deosebire. Ce deosebire este între unŭ maurŭ şi între unŭ invalidŭ? Maurulŭ şi-a făcutŭ datoria, maurulŭ póte merge şi invalidulŭ şi-a făcutŭ datoria dér nu póte sĕ mĕrgă.

Proprietarŭ:
Dr. Aurelŭ Mureşianu.
Redactorŭ responsabilŭ interimalŭ:
Gregoriu Maiorŭ.

...„când fiulŭ meu ar fi ameninţatŭ de unŭ periculŭ...?

Fruntea împĕratului se întunecă la amintirea fiiului contesei, pentru-că acesta era individulŭ, care până de curênd fusese unulŭ din capii şi conducĕtorii propagandei nihiliste în Rusia, individulŭ intrepedŭ, care nu cunoscea obstaculŭ, ce l'ar fi putută abate dela scopulŭ sĕu, d'a atenta la viĕţa împĕratului.

— „Scii tu, că fiiulŭ tĕu este inimiculŭ meu de mórte?“ întrebă împĕratulŭ cu sprâncenele încreţite. „Nu scii că . . . ?“

Contesa privi la împĕratulŭ cu faţa rugătóre, degetele mânei i-se îndoiră şi cercară aprópe înzadarŭ a se închide.

Ochii schînteitorĭ ai contesei se pironiră unŭ momentŭ în spaţiulŭ nemărginitŭ, după aceea se înfiperă asupra persónei împĕratului. In timpulŭ acesta musculatura feţei se puse în mişcare şi desfigura din minutŭ în minutŭ frumósa fisionomiă a murindei. Gura i-se deschise ca şi când ar vré sĕ vorbéscă, dér pe buzele ei nu mai rĕsunau accentele unei vocĭ, ci numai o şóptă ne'nţelésă.

D'odată ea apucă pe împĕratulŭ de mână, îi apăsă carnetulŭ sigilatŭ în mână şi-lŭ trase către sine.

—„In numele atot-puternicului Dumneḑeu, înaintea căruia voiu păşi peste câte-va minute,“ începŭ ea şoptindŭ la urechia împĕratului, „te conjurŭ pe tine, împĕratŭ şi domnitorŭ, sĕ nu desfacĭ coverta de pe cărticică, de câtŭ numai atuncĭ, când ilŭ va ameninţa unŭ periculŭ din partea ta. In loculŭ unui jurămêntŭ, dă-mĭ parola ta de împĕratŭ, că spre binele tĕu şi pentru liniştea Ta nu vei stărui sĕ descoperĭ secretulŭ acesta. M'ai înţelesŭ?“

Impĕratulŭ, tăcêndŭ, făcŭ din capŭ semnŭ de aprobare.

Contesa Czrynowsky însĕ mai apucă odată, cu mâna-i rece ca ghiaţa, drépta împĕratului, se mai ridică odată de pe aşternutŭ, şi apoi cu voce sarbedă, care murindului îi imprumută caracterulŭ particularŭ alŭ unei fantome, îi şopti.

— „Orĭ-care va fi loculŭ: unde vei ascunde secretulŭ, eu ilŭ voiu păzi şi numai atuncĭ voiu avé odihnă, când curiositatea, curiositatea sacrilegă, nu va îndrăsni sĕ rădice vĕlulŭ“.

Respiraţii grele şi o horcăire sfăşietóre. Impĕratulŭ se smulse din braţele murindei şi vru sĕ sune clopoţelulŭ de pe mésă, dér o privire din ochiulŭ celei ce se lupta cu mórtea, care o'o iuţime scóse de sub plapomă o epistolă, ilŭ opri pe câteva momente.

—„Epistola predă-o fiiului meu. Tu sci.. unde.. se.. află. Elŭ trebue....“

Cu sunetulŭ ascuţitŭ alŭ clopoţelului, care chiemă servitorii, sburară şi ultimele grele respiraţiunĭ ale contesei.

Impĕratulŭ se retrase câţĭ-va paşĭ. Amêndoi servitorii şi cameriera se apropiară de patŭ.

Incă câteva vorbe de pe buzele murindei şi apoi se închiseră. Capulŭ se ascunse în perinĭ, o horcăitură se mai auḑi şi ochii îi rĕmaseră ţintiţĭ spre plafonŭ, buzele 'i se mai deslipiră odată, ca apoi eră sĕ se închide.

— „A suferitŭ şi a scăpatŭ!“

Acestea au fostŭ cuvintele puternicului Domnitorŭ alŭ Rusiei, când cu ochii udaţĭ de lacrimĭ mai aruncă o privire asupra morţei şi apoi părăsi odaia.

Atară aşteptau servitorii împĕratului şi însoţiră pe monarchŭ în curtea casei, unde aştepta trăsura.

In odaia mortuară umbra morţii dispărŭ printre perdelele grele dela patŭ şi cu unŭ stiletŭ ascuţitŭ trase brezde adâncĭ pe faţa rece ca marmora a morţei.

Din odaia d'alăturea se audŭ bocetele unei micŭ armoniu englesescŭ, uşile se deschidŭ şi întră înăuntru doi preoţĭ în ornate grecescĭ, şoptindŭ rugăciunĭ, până au ajunsŭ la patŭ. Aicĭ îngenunchiară şi în rugăciunĭ fierbinţĭ evlaviόse recomandară sufletulŭ mórtei Cârmuitorului lumei.

Impĕratulŭ Alexandru, sosindŭ în palatulŭ de érnă, nu şi-a redobênditŭ curêndŭ liniştea obicĭnuită. Misiunea luată asupră-şĭ în împregiurărĭ atâtŭ de curióse, de a asconde unŭ secretŭ, ilŭ irita. Pliculŭ ascunsŭ în portofelulŭ sĕu, precum şi epistola adresată contelui Czrynowsky, le scóse acum afară şi pe amêndouĕ le încuiă într'unŭ despărţĕmêntŭ micŭ din odaia lui de lucru. Numai după ce s'a convinsŭ, că scrinulŭ, cu uşiţa-i măéstră, nu se póte deschide fără cheiă, numai atuncĭ sună clopoţelulŭ electricŭ, sĕ vină servitorii ca sĕ-lŭ desbrace.

(Va urma.)

Cursulŭ pieţei Braşovŭ.

din 27 Iulie st. n. 1891.

		Cump.		Vênd.
Bancnote românescĭ	Cump.	9 30	Vênd.	9.34
Argintŭ românescŭ	„	9.25	„	9.30
Napoleon-d'orĭ	„	9.31	„	9.36
Lire turcescĭ	„	10.50	„	10.55
Imperialĭ	„	9.48	„	9 53
Galbinĭ	„	5.40	„	5.45
Scris. fonc. „Albina" 6%		101.—	„	—.—
„ „ „ 5%	„	99.50	„	100.—
Ruble rusescĭ	„	123.—	„	124.—
Mărcĭ germane	„	57.40	„	57.90

Discontulŭ 6—8% pe anŭ.

Cursulŭ la bursa din Viena.

din 25 Iulie a. c. 1891

Renta de aurŭ 4%	105.—
Renta de hârtiă 5%	101 75
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare aurŭ	117.—
dto argintŭ	99.40
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare [2-a emisiune]	—.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare [1-ma emisiune]	—.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune)	113 25
Bonurĭ rurale ungare	91.50
Bonurĭ croato-slavone	104.75
Despăgubirea pentru dijma de vinŭ ungurescŭ	—.—
Imprumutulŭ cu premiulŭ ungurescŭ	141.—
Losurile pentru regularea Tisei şi Seghedinului	131.40
Renta de argintŭ austriacă	92.50
Renta de hârtiă austriacă	92.55
Renta de aurŭ austriacă	111 80
Losurĭ din 1860	139.80
Acţiunile băncei austro-ungare	1024.—
Acţiunile băncei de creditŭ ungar.	337.—
Acţiunile băncei de creditŭ austr.	290.50
Galbenĭ împĕrătescĭ	5.58
Napoleon-d'orĭ	9.37
Mărcĭ 100 împ. germane	57.92½
Londra 10 Livres sterlinge	117 80

Avisŭ d-lorŭ abonaţi!

Rugăm pe d-nii abonaţĭ ca la reînoirea prenumeraţiunei sĕ binevoiască a scrie pe cuponulŭ mandatului postalŭ şi numerii de pe fâşia sub care au primitŭ ḑiarulŭ nostru până acuma.

Domnii, ce se abonézá din nou, sĕ binevoiască a scrie adresa lămuritŭ şi sĕ arate şi posta ultimă.

Totodată facemŭ cunoscutŭ tuturorŭ D-lorŭ abonaţi, că maĭ avemŭ din anii trecuţĭ numerĭ pentru complectarea colecţiunilorŭ „Gazetei", precum şi câteva întregĭ colecţiunĭ, pentru carĭ se potŭ adresa la subsemnata Administraţiune în casŭ de trebuinţă.

Administraţ. „Gaz. Trans."

ABONAMENTE

la

„GAZETA TRANSILVANIEI"

Preţulŭ abonamentului este:

Pentru Austro-Ungaria:

Pe trei lunĭ . . . . 3 fl. —
Pe şése lunĭ . . . . 6 fl. —
Pe unŭ anŭ . . . . 12 fl. —

Pentru România şi străinătate:

Pe trei lunĭ . . . . 10 fr.
Pe şése lunĭ . . . . 20 fr.
Pe unŭ anŭ . . . . 40 fr.

Abonamente la numerele cu data de Duminecă.

Pentru Austro-Ungaria:

Pe anŭ . . . . 2 fl. —
Pe şése lunĭ . . . . 1 fl. —
Pe trei lunĭ . . . . 50 cr.

Pentru România şi străinătate:

Pe anŭ . . . . 8 francĭ.
Pe şése lunĭ . . . . 4 francĭ.
Pe trei lunĭ . . . . 2 francĭ.

Abonamentele se facŭ mai uşorŭ şi mai repede prin **mandate poştale.**

Domnii, carĭ se vorŭ abona din nou, sĕ binevoiéscă a scrie adresa lămuritŭ şi a arăta şi poşta ultimă.

Administraţiunea „Gazetei Transilvaniei."

Mersulŭ trenurilorŭ

pe liniile orientale ale căii ferate de statŭ r. u. valabilŭ din 20 Iulie 1891.

Budapesta—Predealŭ

	Trenŭ de persón.	Trenŭ accele-ratŭ	Trenŭ de persón.	Trenŭ accele-ratŭ
Viena	10.50	8.—		3.25
Budapesta	8.30	1.50	5.50	9.15
Szolnok	11.38	3.57	9.22	11.19
P. Ladány	2.12	5.51	11.53	12.57
Oradea-mare	3.53	7.06	1.50	2.12
	4.—	7.13	2.24	2.19
Mezö-Telegd	4.39	7.43	3.03	2.49
Rév	5.22	8.18	3.46	3.26
Bratca	5.45		3.57	
Bucia	6.05	8.51	4.29	
Ciucia	6.31	9.07	4.55	4.21
Huedin	7.12	9.37	5.34	4.55
Stana	7.29		5.51	
Aghiriş	7.49		6.12	
Ghirbău	8.01		6.25	
Nădĕşel	8.14		6.39	5.47
Cluşiu	8.29	10.37	6.56	6.—
	8.46	11.10	8.20	6.18
Apahida	9.03	11.28	8.45	6.34
Ghiriş	10.12	12.38	10.21	7.34
Cucerdea	10.37	1.14	11.09	7.57
Uióra	10.56	1.21	11.17	
Vinţul de sus	11.04	1.29	11.26	
Aiudŭ	11.28	1.54	11.54	8.22
Teiuşŭ	11.45	2.13	12.18	8.38
	12.13		12.58	8.43
Crăciunelŭ	12.44		1.34	
Blaşiu	12.59		1.51	9.14
Micăsasa	1.35		2.29	
Copşa mică	1.51		2.48	9 48
	2.12		3.03	9.50
Mediaşŭ	2.31		3.26	10.06
Elisabatopole	3.04		4.07	10 28
Sighişóra	3 46		4.49	11.04
Haşfalĕu	4.04		5.35	11.19
Homorodŭ	5.26		7.23	12.27
Augustinŭ	6.10		8.09	12.58
Apaţa	6.41		8.43	1.15
Feldióra	7.17		9 18	1.35
Braşovŭ	8.—	Tren de persóne	10.05	2.09
		12.20		2.19
Timişŭ		1 41		3.01
Predealŭ		2.26		3.31
Bucurescĭ		8.50		9.30

Predealŭ—Budapesta

	Trenŭ accele-ratŭ	Trenŭ de persón.	Trenŭ accele-ratŭ	Trenŭ de persón.
Bucurescĭ	7.35		8.50	
Predealŭ	1.12		5.16	
Timişŭ	1.42		5.57	
Braşovŭ	2.18	4.20	6.58	
	2.48	5.07		7.23
Feldióra	3.19	5.42		8.03
Apaţa	3.40	6.09		8.37
Augustinŭ	3.56	6.55		9.04
Homorodŭ	4.29	8.23		9.46
Haşfalĕu	5.34	8.53		11.03
Sighişóra	5.54	9.31		11.29
Elisabetopole	6.21	10.09		12.06
Mediaşŭ	6.42	10.31		12.37
Copşa mică	6 55	10.47		12.53
	6.57	11.06		1.18
Micăsasa		11.42		1.39
Blaşiu	7.31	11.57		2.13
Crăciunelŭ		12.28		2.27
Teiuşŭ	8.—	1.08	1.25	2.49
	8.07	1.35	1.50	3.47
Aiudŭ	8.24	2.05	2.12	4.07
Vinţul de sus		2.13	2.19	4.28
Uióra		2.31	2.39	2.34
Cucerdea	8.54	3.18	3.15	4.52
Ghirişŭ	9.23	4.45	4.32	5.26
Apahida		5.14		6.34
Cluşiu	10.45	6.08	4.53	6.52
	11.01	6.29	5.30	7.40
Nădăşelŭ		6.47	5.47	8.—
Ghîrbău				8.15
Aghireşŭ		7.02	6 11	8.29
Stana	12.17	7.28		8.53
B. Huiedin	12.47	7.47	6.43	9.12
Ciucia		8.25	7.12	9.51
Bucia		8.51		10.06
Bratca	1.26	9.10	7.51	10.23
Rév		9.30		10.42
Mezö-Telegd	1.52	10.07	8.17	11.17
Oradea mare	2.18	10.44	8.42	11.51
	2.25	11.04	8.47	12.09
P. Ladány	3.46	1.16	10.09	2.24
Szolnok	5.26	3.31	11.51	4.47
Budapesta	7.30	6.35	1.55	8.40
Viena	1.40	1.40	7.20	6.05

B.-Pesta-Aradŭ-Teiuş

	Trenŭ de persón.	Trenŭ accele-ratŭ	Trenŭ de persón.
Viena	10.50	8.—	3.25
Budapesta	8.15	1.50	9.50
Szolnok	11.14	3.57	1.05
Aradŭ	3.45	6.52	5.24
	4.30	T. d. per. 2.20	5.46
Glogovaţŭ	4.42	2.34	5.57
Gyorok	5.03	3.05	6.19
Paulişŭ	5.14	3.23	6.30
Radua Lipova	5.32	3.39	6.48
Conop	5.56		7.12
Bĕrzava	6.12		7.27
Soborşinŭ	6.58		8.07
Zamŭ	7.26		8.33
Gurasada	7.52		8.57
Ilia	8.08		9.13
Branicica	8.26		9.29
Deva	8.52		9.53
Simeria (Piski)	9.50		10 19
Orăstia	10.16		10.50
Şibotŭ	10.36		11.16
Vinţ. de josŭ	11.—		11.44
Alba-Iulia	11.26		12.06
Teiuşŭ	11.53		12.38

Teiuş-Aradŭ-B.-Pesta

	Trenŭ de persón.	Trenŭ accele-ratŭ	Trenŭ de persón.
Teiuşŭ	3.09		1.39
Alba Iulia	3.50		2.19
Vinţ. de josŭ	4.09		2.36
Şibotŭ	4.52		3.03
Orăştia	4.55		3.30
Simeria (Piski)	5.23		4.17
Deva	5.59		4.33
Branicica	6.24		4.55
Ilia	6.49		5.17
Gurasada	7.—		5.28
Zamŭ	7.28		5.53
Soborşinŭ	8.03		6.24
Bĕrzava	8.54		7.02
Conopŭ	9.10		7.17
Radna Lipova	9.44	5.14	7.46
Paulişŭ	9.58	6 01	7.57
Gyorok	10.11	6.20	8 08
Glogovaţŭ	10.34	6.49	8.30
Aradŭ	10.46		8.40
	11.18	8.24	9.05
Szolnok	4.15	11.51	2.21
Budapesta	7.20	1.55	5.50
Viena	6.05	7.20	1.40

Simeria (Piski) Petroşenĭ

Simeria	6.—	10.35	4.22
Streiu	6.35	11.26	4.58
Haţegŭ	7.21	12.23	5.42
Pui	8.06	12.—	6.36
Crivadia	8.47	2.23	7.24
Baniţa	9.21	3.19	8.04
Petroşenĭ	9.45	4.—	8.36

Petroşenĭ-Simeria (Piski)

Petroşenĭ	6.—	10.50	6.20
Baniţa	6.41	11.40	6.54
Crivadia	7.19	12.19	7.20
Pui	7.57	1.05	7.51
Haţegŭ	8.36	1.54	8.25
Streiu	9.18	2.49	9.01
Simeria	9.52	3.27	9.35

Aradŭ—Timişóra

Aradŭ	6.15	11.30	7.15
Vinga	7.32	12.47	8.04
Timişóra	8.42	2.04	8.57

Timişóra—Aradŭ

Timişóra	6.20	1.11	5.05
Vinga	7.21	2.46	6.40
Aradŭ	8.03	3.50	7.50

Ghirişŭ—Turda

Ghirişŭ	7.48	10.35	3.40	10.20
Turda	8.08	10.55	4.—	10.44

Turda—Ghirişŭ

Turda	4.50	9.30	2.30	8.50
Ghirişŭ	5.10	9.50	2.50	9.10

Sighişóra—Odorheiu

Sighişóra	4.30	11.25
Odorheiu	7.21	2.11

Odorheiu—Sighişóra

Odorheiu	8.15	3.15
Sighişóra	10.52	6.10

Careii-marĭ—Zelău

Careii-marĭ	5.50
Zelău	11.—

Zelău—Careii-marĭ

Zelău	1.56
Careii-marĭ	6.48

Copşa-mică—Sibiiu

Copşa mică	3.—	10.47	7.10
Şeica-mare	3.31	11.27	7.43
Loamneş	4.15	12.08	8.27
Ocna	4.46	12.38	8.59
Sibiiu	5.10	1.—	9.23

Sibiiu—Copşa-mică

Sibiiu	7.35	4.34	10.17
Ocna	8.02	4.58	10 43
Loamneş	8.30	5.25	11.09
Şeica-mare	9 05	5.55	11.40
Copşa mică	9.34	6.20	12.05

Cucerdea-Oşorheiu-R.-săs.

Cucerdea	2.50	8.20	2.41
Ludoş	3 34	9.11	3.27
Oşorheiu	5.20	11.17	5.14
	5.35		5.36
Regh.-săs.	7.10		7.15

Regh.-săs.-Oşorh.-Cucerdea

Regh.-săs.		8.—	8.15
Oşorheiu		9.35	9.53
	5.21	5.54	10.20
Ludoş	6.58	7.41	12.06
Cucerdea	7.47	8.25	12.50

Simeria (Piski)—Hunedóra

Simeria (Piski)	10.50	4.40	9.16
Cerna	11.13	5.03	9.34
Hunedóra	11.48	5.38	9.58

Hunedóra—Simeria (Piski)

Hunedóra	4.46	2.32	7.22
Cerna	5.11	3.—	7.50
Simeria	5.28	3.20	8.10

Braşov—Zĕrnescĭ

Braşov	5.45	4.55
Zĕrnescĭ	7.26	6.36

Zĕrnescĭ—Braşov

Zĕrnescĭ	8.—	8.20
Braşov	8.24	9.44

Mureşŭ-Ludoşŭ—Bistriţa

Murĕşŭ-Ludoşŭ	4.—
Ţagu-Budatelicŭ	6.48
Bistriţa	9.59

Bistriţa—Mureşŭ-Ludoşŭ

Bistriţa	1.16
Ţagu-Budctelicŭ	4.15
Murĕşŭ-Ludoşŭ	7.21

Nota: Numerii încuadraţĭ cu linii gróse însemnéză órele de nópte.

Tipografia A. MUREŞIANU, Braşovŭ.